

به بهانه زورگیری از سلبریتی‌ها

دیگر لات جوانمرد هم نداریم

رضا صامی

خبرنگار گروه فرهنگ

در چند ماه گذشته شاهد چند اتفاق مشابه از سرقت تلفن همراه و زورگیری از چهره‌های هنری و ورزشی و به اصطلاح سلبریتی‌ها بودیم که نشان می‌دهد دامنه امنیت و احساس امنیت روز به روز تنگتر می‌شود و حالا لایحه شریک ایایی از زورگیری از اهل هنر و چهره‌های سرشناس ندارند. آخرین مورد آن، زورگیری و سرقت موبایل هومن حاجی عبداللهی بازیگر بود که با ضربه قهقه بر سر او همراه شد. او در استوری اینستاگرام خود نوشت: «امروز پنجشنبه ۷ دی ماه، ساعت ۹ و نیم صبح در روز روشن، خیابان پاسداران، ساقدوش، نبش رحمانیان غربی، یک جوری با قمه‌ی نیمه‌تری زدن توی سرم و موبایلم را قاپیدند که تا ۵ دقیقه چشم‌هایم جایی را نمی‌دید». پس از بررسی‌های ابتدایی توسط مأموران در صحنه سرقت، مشخص شد دو نفر که جزو موتورسواران در حال عبور از میدان هروی و خیابان ساقدوش بودند، گوشی او را دزدیده‌اند. در حین عبور از خیابان، آن‌ها به «حاجی عبداللهی» نزدیک شدند و گوشی موبایلش را سرقت کرده، سپس پاپه فرار گذاشتند. در ماه‌های اخیر گزارش‌های زیادی در مورد دزدی به خصوص سرقت گوشی موبایل در ایران منتشر شده است و چهره‌های هنری و ورزشی دیگری هم تجربه‌های مشابهی داشتند. حدود یک‌ماه پیش مریم موبانی، از سرقت موبایلش خبر داد. سه‌ماه پیش هم تصویری از دزدی موبایل علیرضا بیرانوند منتشر شد و پس از آن هم مونا فرجاد از حمله به خودش در خیابان خبر داد. مسئله بر سر سلبریتی بودن و موقعیت اجتماعی این افراد نیست تا وضعیت نابسامان امنیت اجتماعی سخن بگویم. قطعاً وقتی از ناامنی در سطح جامعه حرف می‌زنیم، از ضرورت آن به‌مثابه یک امر اجتماعی و عمومی حرف می‌زنیم. هر شهروندی در این جامعه که مورد تعدی و تجاوز افراد شرور قرار بگیرد، یک هشدار جدی نسبت به تهدید امنیت عمومی در جامعه است اما وقتی این ناامنی به چهره‌های سرشناس و آشنا می‌رسد، نشان از عمق بحران اخلاقی در جامعه دارد و اینکه برای افراد زورگیر و شرور دیگر مهم نیست فردی که از او سرقت می‌کند از بازیگران مشهور سینما و تلویزیون یا دروازه‌بان تیم ملی فوتبال باشد. قبلاً حتی لات‌ولوت‌ها هم برای فلان قهرمان ورزشی یا هنرمند، حریم و حرمت قائل بودند. روزگاری انومبیل غلامرضا تختی را سرقت می‌کنند اما بعد از یک هفته با تعمیر و نو کردن آن، به کنار خانه‌اش برمی‌گرداندند تا مرام پهلوانی را پاس بدارند، اما اکنون انگار هیچ حد و مرزی برای تعدی و تجاوز به حریم افراد - حتی چهره‌های معروف هم - وجود ندارد و این یعنی در کنار کاهش امنیت اجتماعی، شاهد کم‌رنگ شدن ارزش‌های اخلاقی هستیم و نسل لات‌های جوانمرد هم رو به انقراض است. در گذشته، لات‌های محله دست‌کم برای نوامیس مردم یا بچه‌محل‌های خود حرمت قائل بودند اما اکنون دیگر غریب و آشنا ندارد و آنچه پیش از هر چیز دچار غریب و بیگانگی شده، اخلاق است. با این حال نمی‌توان به این مسئله اخلاقی از منظر اخلاقی نگاه کرد. به این معنا که برای جلوگیری از کاهش ناامنی اجتماعی باید آن را به‌مثابه پدیده‌ای اجتماعی نگریست، نه امر اخلاقی. وقتی ناهنجاری‌ها و شرارت‌ها در جامعه گسترش یافته و آیدمی می‌شود، با یک آتومی اجتماعی مواجه هستیم، نه مسئله اخلاقی. بر مبنای این نگرش با سرزنش افراد شرور یا نصیحت و توصیه‌های اخلاقی نمی‌توان به بازدارندگی از این ناهنجاری‌ها دست زد. ریشه مشکل را باید در وضعیت نابسامان اقتصادی و معیشتی و گسترش فقر و بیکاری جست‌وجو کرد که امکان بی‌اخلاقی را در جامعه گسترش می‌دهد. در واقع آستانه ناهنجاری پایین آمده و خودکنترل‌گری و خوب‌شدن‌داری در افراد کاهش یافته است. در شرایط بحران اقتصادی، هر انسانی می‌تواند یک شرور بالقوه باشد که در یک موقعیت اضطراری، دست به شرارت بزند. ناهنجاری‌ها و ناامنی‌های اجتماعی پیش از آنکه حاصل بی‌اخلاقی باشد، پیامد توسعه‌نیافتگی است و عواقب و عوارض توسعه‌نیافتگی را نمی‌توان با توصیه‌های اخلاقی کاهش داد یا از بین برد. از سوی دیگر با افزایش زورگیری، سرقت و خفت کردن، چهره‌های مشهور در حوزه‌های مختلف دچار نوعی قویابی اجتماعی و ترس و هراس از حضور در عرصه عمومی شده و حاشیه امنیتی خود را از دست می‌دهند. با این اوضاعی که در چند ماه اخیر برای هنرمندان - به‌ویژه بازیگران سینما - پیش آمده به نظر می‌رسد، باید در سازمان سینمایی یا خانه سینما، پلیس امنیت اجتماعی سینماگران هم تشکیل شود. سینمایی که خود راوی شرارت‌ها بود، حالا دارد قربانی اشعار می‌شود؛ کمی درنگ.

hammihanmedia@gmail.com
@Hammihanonline
https://t.me/hammihanonline
@Hammihanonline

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسی • مشاوران: عباس عبدی و احمد زیدآبادی • سردبیر: محمد جواد روح • سردبیر آنلاین: افشین امیرشاهی • معاون سردبیر: مهرداد خدیر • دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد)، آرمن منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)، علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست)، الهه ابراهیمی (خبر)، آرش خاموش (عکس)، هادی حیدری (طرح و کاریکاتور)، مدیر هنری: مهدی قربانی تبار، حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی • مدیر اداری و آژسی‌ها: شاهرخ حیدری • تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آژسی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸، لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۹۱۳۰۴۱۴۲

عبدالله، ایران

متاع بی‌مشتري يا فروشده ناراضی؟

بعضی کارشناسان دلیل واگذار نشدن سهام سرخابی‌ها را بی‌اعتمادی به بازار سرمایه می‌دانند و بعضی تمایل دولت به انحصار

سپهر خرمی

گزارشگر ورزشی هم‌میهن

عدم تمایل به خرید سهام دو باشگاه پرسپولیس و استقلال، اتفاق تازه‌ای است که ما را با واقعیت تلخ این دو باشگاه روبه‌رو می‌کند. طبق اطلاعیه فرابورس ایران، چون تقاضای برای بررسی صلاحیت فنی و مدیریتی به سازمان خصوصی سازی واصل نشد، بنابراین عرضه کنترلی ۵۱ درصد سهام دو باشگاه استقلال و پرسپولیس منتفی شد. این خبر در حالی اطلاع‌رسانی شده که بسیاری بر این عقیده‌اند دولت خودش تمایل ندارد دو باشگاه را از نظارت دولتی به بخش خصوصی بسپارد. از سوی دیگر زبان ده بودن سرخابی‌ها نیز می‌تواند مزید بر علت باشد که مردم تمایل نداشته باشند در این زمینه سرمایه‌گذاری کنند. در گفت‌وگو با فریدین آقایی و علی بیگزاده؛ دو کارشناس بورس، چرایی این موضوع را بررسی کردیم.

تمایل به واگذاری نیست

بیش از دو دهه است که صحبت از واگذاری پرسپولیس و استقلال به بخش خصوصی مطرح می‌شود. هزینه‌های جاری این دو باشگاه چنان حجم‌های راه‌همیشه به وزیر ورزش و البته وزارت ورزش وارد کرده که برخی کارشناسان می‌گویند، بهتر است این دو باشگاه به بخش خصوصی واگذار شوند تا میزان هزینه‌های که وزارت ورزش برای این دو باشگاه در نظر می‌گیرد را در رشته‌های دیگر خرج کند. اما نگاه دیگری نیز وجود دارد که تمایل ندارد چنین سرمایه اجتماعی‌ای را در اختیار افراد غیردولتی قرار دهد. بسیاری می‌گویند، از صندلی ریاست سرخابی‌ها می‌توان به شهرت رسید. برپایه نیست که مدیرانی روی صندلی مدیریتی این دو باشگاه قرار گرفتند که با بدترین عملکرد ممکن باشگاه را ترک کردند اما تا ابد مشهور ماندند. طی دوده‌ها اخیر بارها این دو باشگاه در ظاهر، در آستانه واگذاری به بخش خصوصی قرار گرفتند که یکبار اهلیت تمام افراد برای واگذاری به آنها رد شد و بار دیگر نیز دو باشگاه به وزارت رفاه و صنعت و معادن واگذار شدند تا قوانین کنفدراسیون فوتبال آسیا در ظاهر لحاظ شود. این دو باشگاه تا امروز هیچ‌گاه به صورت رسمی از زیر نظارت دولت خارج نشده‌اند.

سهام‌ها چه زمانی عرضه شدند؟

سهام دو باشگاه پرسپولیس و استقلال بعد از حدود ۲۰ سال تلاش در زمینه خصوصی سازی و خارج شدن از زیر پرچم دولت، سرانجام ابتدای شهریورماه ۱۴۰۱ در بازار سرمایه عرضه شد. طبق قیمت‌گذاری اولیه، ارزش ۱۰۰ درصد سهام باشگاه پرسپولیس ۳ هزار و ۲۱۰ میلیارد تومان و باشگاه استقلال ۲ هزار و ۷۸۰ میلیارد تومان تعیین شد. این قیمت‌گذاری اما با انتقاد کارشناسان مواجه شد؛ با این حال قیمت تعیین شده، ملاک عرضه سهام این دو شرکت قرار گرفت. کارشناسان بازار سرمایه عقیده داشتند قیمت سهام این دو باشگاه بسیار فراتر از چیزی که باید، اعلام شده است. طبق اطلاعات موجود، ارزش برند پرسپولیس ۱۹۰۰ و استقلال ۱۷۰۰ میلیارد تومان تعیین و این ارقام بر خلاف رویه معمول در میزان دارایی‌های ۲ باشگاه محاسبه شد. سه‌ماه بعد از اولین عرضه و فروش سهام‌ها به مردم، بررسی‌ها نشان می‌داد که هر سهم استقلال ۴۲ درصد و هر سهم پرسپولیس بعد از سه‌ماه ۳۰ درصد افت کرده بود.

فریدین آقایی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «هم‌میهن» چرایی این موضوع را که تمایلی برای واگذاری این دو باشگاه به بخش خصوصی نیست، چنین بررسی کرد: «تجربه‌ای در زمینه خصوصی سازی در دنیا داریم که به‌عنوان اولین قدم و موتور محرک حرکت به سمت خصوصی سازی و واگذاری به بخش خصوصی در سطح بین‌الملل رخ

می‌دهد. اما ما در سده‌ها گذشته کارنامه قابل قبولی در این زمینه نداشتیم چون نحوه واگذاری معمولاً لابی‌کردن و مذاکرات رخ می‌دهد و خریداران دستچین می‌شوند. به‌طور مثال خبری منتشر شد که «شستا» تمایل دارد پرسپولیس را خریداری کند. این گزینشی رفتار کردن، فضای کسب‌وکار را مخدوش می‌کند به‌خصوص با تجربه‌ای که وجود دارد که مدیران شرکت‌های خصوصی را دولت تعیین می‌کند. چنین رویکردی برخلاف اصل ۴۴ خصوصی سازی است چرا که سایه دولت روی بخش خصوصی وجود دارد. در ظاهر شرکتی خصوصی شده اما دولت روی آن نظارت دارد به‌همین دلیل است که بخش خصوصی تمایل نشان نمی‌دهد سرمایه‌اش را به این شکل درگیر کند. تحت عناوین و شروطی که فدراسیون جهانی فوتبال اعلام کرد ما مجبور بودیم این دو باشگاه را خصوصی کنیم، اما اگر مدیریت بخواهد به‌صورت رسمی و واقعی به بخش خصوصی واگذار شود، بسیاری سنگ‌انداز می‌خواهند کرد. نظارت دولت به این دو باشگاه و حساسیت دولت باعث شده دولت با ناامنی‌هایی که عرضه آنها نداشته باشد صرفاً به دلیل قوانین بین‌المللی و فشار افکار عمومی شرایطی را فراهم کرده تا به‌طریق خصوصی شود، اما با نظارت مستقیم دولت.»

خصوصی سازی واقعی نیست

بسیاری بر این باورند که دولت تمایل ندارد سرخابی‌ها به بخش خصوصی واگذار شود. یکی از کارشناسان بورس نیز معتقد است، نامه برای واگذاری وجود داشت اما این واگذاری انجام نشد چون تمایل به واگذاری وجود نداشت. آقایی نیز به‌طور ضمنی با تایید این موضوع که بسیاری از قوانین از اساس برای خصوصی سازی اجرائی نمی‌شود، گفت: «شما مطمئن باشید اگر بخش خصوصی حتی اگر سرمایه کافی هم داشته باشد، اما تمایل اساسی برای خرید و رقابت با دیگر شرکت‌ها نشان نمی‌دهد. تجربه گذشته نیز این موضوع را ثابت کرده که دوستان فقط در ظاهر به دنبال خصوصی سازی هستند. به‌طور مثال شرکتی مثل ایران خودرو و فولاد مبارکه که کاملاً شرکت خصوصی به‌لحاظ بازار سرمایه و ساختار سهامداری محسوب می‌شوند، اما مدیرانش توسط دولت تعیین می‌شود. با این نگاه به عقیده من نتیجه و سرانجام مثبتی نخواهد داشت. متولی خصوصی سازی در کشور ما برخلاف تمام کشورها، دولت است. معاونتی در وزارت اقتصاد وجود دارد که وزارت اقتصاد حکم مدیریت برای یک گروه مدیران صادر می‌کند. این تناقض در ساختار خصوصی سازی کشور القاء می‌کند که ما تمایل نداریم خصوصی سازی را به شکل واقعی پیاده کنیم.»

علی بیگزاده که پیش‌تر مدیریت نظارت بر بازار اولیه سازمان بورس و اوراق بهادار را برعهده داشت نیز در گفت‌وگو با «هم‌میهن» می‌گوید، عدم شفافیت موجود در این دو باشگاه باعث شده تا تقاضا آنطور که باید وجود نداشته باشد؛ «بحث شفافیت در صورت‌های مالی، همچنین بیزینس مدلی که در تمام باشگاه‌های حرفه‌ای وجود دارد، متأسفانه در این دو باشگاه دیده نمی‌شود. باوجودی که از حیث برندینگ و سرمایه اجتماعی‌ای که دارند قابل توجه‌اند، اما مسائل اقتصادی موضوع مهمی است که این دو تیم در آن شکست خورده هستند. هر شرکتی باید ساختار ترازنامه سود و زیان داشته باشد، بنابراین اگر سرخابی‌ها می‌خواهند واقعاً به بخش خصوصی واگذار شوند، باید اصلاح ساختاری ایجاد شود تا میزان درآمد و خرج‌شان به صورت شفاف مطرح باشد. البته به‌نظر من در شرایط فعلی متقاضیان تمایل زیادی ندارند که حتی اندکی در این زمینه هزینه کنند چون اطمینانی به مسائل مالی این دو باشگاه ندارند.»

موضوع نگران‌کننده‌ای که وجود دارد این است که اگر روند عدم واگذاری قطعی این دو باشگاه به بخش خصوصی اجرائی نشود، مجوز حرفه‌ای آنها باطل خواهد شد؛ همانطور که برای باشگاه استقلال سال اخیر این اتفاق رخ داد و آنها به دلیل نداشتن مجوز حرفه‌ای از لیگ قهرمانان آسیا کنار گذاشته شدند. در صورت دولت باید برای یکبار که شده، تصمیمی اتخاذ کند تا این دو باشگاه سرانجام به بخش خصوصی واگذار شوند.

چهره

یادی از اولین کارگردان زن سینمای ایران

شهباز ریحی، بازیگر و کارگردان پیشکسوت سینمای ایران، در طول بیش از هفت دهه فعالیت هنری، در بیش از ۷۰ فیلم سینمایی و سریال تلویزیونی ایفای نقش کرد، همچنین با ساخت فیلم «مرجان» در سال ۱۳۳۶، به عنوان اولین کارگردان زن سینمای ایران نام خود را در تاریخ این هنر جاودانه کرد. ریحی در سال ۱۳۰۵ در تهران متولد شد. او فعالیت هنری خود را از سن ۱۷ سالگی با بازی در تئاتر آغاز کرد و در سال ۱۳۳۱ با بازی در فیلم «آینه عبرت» به سینما راه یافت. ریحی در طول دوران فعالیت هنری خود، در فیلم‌های متعددی با کارگردانان مطرحی همچون علی حاتمی، داریوش مهرجویی و مسعود کیمیایی همکاری کرد. او در فیلم‌هایی همچون «حاکم طاعون»، «مادر»، «گوزن‌ها»، و «آدم‌برفی» به ایفای نقش پرداخت و با بازی‌های ماندگار خود، در یاد مخاطبان سینمای ایران باقی ماند. ریحی در سال ۱۳۴۲ با اسماعیل ریحی، کارگردان سینما ازدواج کرد و حاصل این ازدواج دو فرزند به‌نام‌های منوچهر و پریچهر بود. او در سال ۱۳۷۹ به دلیل ابتلا به بیماری آلزایمر، از دنیای بازیگری کناره‌گیری کرد و شامگاه ۱۰ دی‌ماه ۱۳۹۸ در ۹۳ سالگی درگذشت.

کتابخانه

کمک به کشف خود واقعی

کتاب «کمک به دیگری»، نوشته الن ون اوستن، ریچارد بویاتزیس و ملوین اسمیت، با ترجمه جواد کریمی، در ۲۶۰ صفحه و با قیمت ۲۰۰ هزار تومان توسط انتشارات دکسا منتشر شده است. ایده اصلی این کتاب، کمک به پرورش تصویری از «خود آرمانی» فرد توسط مربی - شامل اینکه می‌خواهد چه کسی باشد و در پی انجام چه چیزی است - و کمک به کشف «خود واقعی» و تمرین رفتارها و نقش‌های جدید است. اما نکته مهم این است که فرد در فرآیند کشف «خود واقعی» تنها بر نقاط ضعف و آنچه باید ترمیم و اصلاح شود متمرکز نمی‌شود، بلکه به نقاط قوتی که به او در ایجاد تغییر پایدار کمک می‌کند، توجه ویژه معطوف می‌دارد. نقش مربی در این شیوه حمایت از تلاش فرد برای شناسایی فرصت‌های یادگیری و زمینه‌سازی برای دستیابی به تغییر است. این کتاب می‌کوشد به این سوال پاسخ دهد که با وجود آنکه می‌دانیم کمک کردن به دیگران امر پسندیده‌ای است، اما آیا چنین تلاشی همواره نتیجه‌بخش است؟

کمک به دیگری
نویسنده‌ان:
الن ون اوستن
ریچارد بویاتزیس
ملوین اسمیت
مترجم: جواد کریمی
انتشارات: دکسا

تاریخ

تاسیس کمپانی هند شرقی

ملکه الیزابت اول در سال ۱۶۰۰ امتیازنامه‌ای سلطنتی را امضاء کرد که طی آن به شرکتی بریتانیایی به‌نام کمپانی هند شرقی، اجازه تجارت در هندوستان اعطا می‌شد. با این همه کمپانی در عمل و در فرآیندی ۲۰۰ ساله به سیطره همه‌جانبه در امور هندوستان نائل آمد؛ چنانچه این کمپانی در اوایل قرن نوزدهم به قدرتی فوق‌العاده دست یافته بود. کمپانی در سال ۱۸۰۳ میلادی، ارتشش حرفه‌ای به تعداد ۲۶۰ هزار نفر داشت. این تعداد نیرو، دوبرابر نیروی زمینی بریتانیا بود. نقش فعال این کمپانی در هندوستان از سال ۱۷۵۷ آغاز و در سال ۱۸۵۸ خاتمه یافت. شورش‌های سال ۱۸۵۷ در هند باعث شد تا قانون حکومت هند در این سال تصویب شود و بریتانیا کنترل تمام شبه‌قاره هند را به‌شکل رایج بریتانیا در اختیار خود بگیرد. همچنین کمپانی هند شرقی نیز در سال ۱۸۷۴ منحل شد و دستگاه اداری حکومت هند بریتانیا فعالیت‌های حکومتی این شرکت را در اختیار گرفت و نیروهای آن را جذب کرد.